

2) целесообразно внедрение в деятельность телерекламы медиакритики и определённой цензуры показа, с помощью которых можно будет выявлять негативные моменты воздействия телерекламы и своевременно исправлять их, не допускать показа неэтических и аморальных рекламных продуктов в эфир;

3) частичное регулирование рекламы усилиями специализированных структур – например, создание специализированного Рекламного Центра Совета по этике и нравственности, по примеру западных стран;

4) внедрение культурной политики в телерекламу для увеличения доли показа культурно важных и интересных, морально устойчивых и обучающих сведений;

5) повышение квалификации и креативности отечественных специалистов по созданию телерекламы.

Развитие нашего общества напрямую зависит от того, насколько успешно внедрены в массовое сознание новые ценности, приходящие на смену ценностям прошлого, а телевизионная реклама является мощным генератором этого процесса. Реклама на телевидении – это не только средство продвижения, но и наиболее эффективный способ обучения потребителей, воздействия на этические установки современного общества.

Источники и литература:

1. Бжезинский З. Великая шахматная доска. Международные отношения / З. Бжезинский // Американская телереклама. – Х., 2008. – 58 с.
2. Батр Р. Рекламный менеджмент / Р. Батр, Дж. Дж. Майерс, Д. А. Аакер. – 5-е изд. – М., 2001. – 753 с.
3. Конечский В. П. Социология коммуникаций / В. П. Конечский. – М., 1997. – 590 с.
4. Саппак В. С. Телевидение и мы / В. С. Саппак. – К. : Искусство, 2008. – 302 с.
5. Уэллс У. Реклама : теория и практика / У. Уэллс. – СПб. : Питер, 2009. – 130 с.

Зозуля Є.В.

УДК 94 (477):354.31

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ (ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ)

Завдання розбудови України як демократичної правової держави, входження України в європейські та євроатлантичні структури вимагає комплексного розв'язання питань оптимізації складу та чисельності органів внутрішніх справ, удосконалення їх діяльності, серед іншого і в питаннях кадрового забезпечення та професійної підготовки працівників. Відтак цілком природно, що правоохоронці багатьох держав прагнуть до фахового партнерства з тим, щоб найефективніше об'єднати зусилля в боротьбі проти спільного лиха – організованої злочинності, корупції, наркоторгівлі, незаконної міграції, боротьби з торгівлею людьми, кіберзлочинністю та іншими протиправними діяннями.

Для належного організаційного та правового забезпечення реалізації кадрової політики в системі МВС України, створення її наукових підвалин важливим є не тільки аналіз ефективних зарубіжних моделей, але й узагальнення історичного досвіду розвитку міжнародної співпраці в питаннях роботи з кадрами щодо їх відбору, професійної підготовки та готовності діяти у нових історичних умовах.

Різною мірою аспекти міжнародного співробітництва у сфері підготовки кадрів, формування позитивного іміджу міліції, приведення її до європейських стандартів діяльності набули відображення в працях М.І. Ануфрієва, О.М. Бандурки, О.Н. Ярмиша [1], В.М. Бесчастного [2], В.В. Капшина [3], Л.С. Криворучко [4-5], О.І. Леженіної [6], І.Л. Олійник [7], В.М. Співака [8].

Водночас в опублікованих роботах із питань міжнародного співробітництва правоохоронних органів здебільшого здійснений аналіз окремих аспектів міжнародного співробітництва щодо підвищення рівня якості підготовки кадрів для органів внутрішніх справ, удосконалення організації навчального процесу у ВНЗ МВС України, проведення наукових досліджень із питань організації правоохоронної діяльності, боротьби зі злочинністю тощо, а отже актуальною залишається проблема комплексного дослідження становлення та розвитку міжнародного співробітництва у сфері підготовки кадрів.

Таким чином, метою нашого дослідження є вивчення історії розвитку та формування основних напрямків міжнародного співробітництва МВС України з правоохоронними органами інших країн у підготовці висококваліфікованих кадрів для органів внутрішніх справ упродовж усього періоду існування незалежної держави.

Досліджуючи питання міжнародного співробітництва МВС у сфері підготовки кваліфікованих кадрів правоохоронців, зокнайперше необхідно вказати на те, що з перших днів свого існування як правоохоронного органу незалежної держави керівництво МВС України приділяло постійну увагу підготовці та зміцненню кадрового потенціалу міліції.

За нових історичних умов важливою умовою виконання міліцією своїх функцій щодо забезпечення правопорядку та громадської безпеки у державі стало реформування (а фактично створення) нової системи підготовки кадрів. Необхідно наголосити, що стратегічним напрямком став курс на формування нової психології працівників ОВС – як виконавців, так і керівного складу. Подальше реформування міліції потребувало підготовки і виховання нового покоління правоохоронців, базисом світогляду яких, на відміну від радянських часів, слугуватимуть загальнолюдські цінності, принципи гуманізму та демократизму, усвідомлення свободи і прав людини як найважливішого досягнення суспільства.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ (ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ)

Сучасна історія відкрила у формуванні української міліції нову сторінку – міжнародне співробітництво за різними напрямками її діяльності, в числі іншого і в підготовці висококваліфікованих кадрів. Розвиваючи міжнародне співробітництво з правоохоронними органами країн ближнього та дальнього зарубіжжя, керівництво МВС основними цілями підготовки кадрів убачало: створення умов та можливостей для ознайомлення і застосування зарубіжного практичного досвіду організації навчання, усталених вимог щодо організації та результатів підготовки кадрів правоохоронних органів; визначення та розвиток напрямів діяльності щодо підвищення рівня якості підготовки кадрів для правоохоронних органів на рівні світових стандартів; удосконалення організації навчального процесу; здійснення наукових досліджень із питань організації правоохоронної діяльності, боротьби зі злочинністю тощо.

Для реалізації цих завдань упродовж усього періоду становлення та розвитку системи підготовки кадрів для органів внутрішніх справ незалежної держави були започатковані й набули розвитку досить різноманітні напрямки та форми міжнародного співробітництва: співпраця з міжнародними поліцейськими організаціями, обмін делегаціями з метою ознайомлення з досвідом діяльності у певних сферах правоохоронної діяльності, участь у міжнародних конференціях та семінарах, у спільних міжнародних проєктах, організація стажувань, підвищення кваліфікації кадрів тощо.

Удосконалення кадрового забезпечення та професійної підготовки працівників міліції як складова процесу реформування правоохоронної системи спирається на розвиток законотворчого процесу та оптимізацію законодавства України в зазначеній сфері. Ця діяльність, своєю чергою здійснювалася із урахуванням позитивного вітчизняного досвіду і рекомендацій провідних міжнародних організацій, а саме: Ради Європи, Європейського Союзу, ГАТТ/СОТ. Необхідно зазначити, що експерти Ради Європи ще у 2006 р. проаналізували діяльність органів внутрішніх справ України, надали певні оцінки та відповідні рекомендації, які, зокрема, стосувалися й питань реалізації кадрової політики та професійної підготовки правоохоронців [9]. Прикладом практичної співпраці МВС із європейськими інституціями став здійснюваний спільно з офісом ОБСЄ в Україні проєкт «Міліція та права люди: європейський вимір», спрямований на вдосконалення навчальних програм підготовки працівників органів внутрішніх справ із урахуванням європейських стандартів у галузі правоохоронної діяльності.

Аналізуючи характер та зміст міжнародного співробітництва МВС України у сфері підготовки кадрів та вдосконалення професійної підготовки працівників органів внутрішніх справ, можна визначити комплекс напрямків та форм цієї діяльності, які довели свою найвищу ефективність. Одним із пріоритетних із-поміж них є участь у міжнародних поліцейських організаціях. Принагідно зазначимо, що цей напрямок співробітництва дозволив не тільки забезпечити вихід органів внутрішніх справ на якісно новий рівень їх діяльності, але й засвідчив визнання міжнародного авторитету української міліції, її відповідність світовим вимогам, принципам діяльності у цій сфері. Міжнародні відносини розширюють світогляд працівників ОВС, коло їх професійних знань, збагачують досвід, дають можливість ознайомитись із досягненнями зарубіжних колег, зіставити їх із вітчизняними здобутками і таким чином внести певні корективи у власну діяльність.

Однією з перших міжнародних організацій, із якою органи внутрішніх справ України налагодили зв'язки, була Міжнародна організація кримінальної поліції – Інтерпол. Національне центральне бюро Інтерполу (Укрбюро Інтерполу) представляє Україну в Інтерполі та є осередком координації взаємодії правоохоронних органів країни з компетентними органами зарубіжних країн у частині ведення боротьби зі злочинністю, що має транснаціональний характер або виходить за межі країни [10]. Одним із основних завдань цього підрозділу є обмін аналітичною і статистичною інформацією з питань боротьби зі злочинністю та організації роботи правоохоронних органів, що дозволяє певною мірою використовувати її також у процесі вдосконалення кадрової роботи та професійної підготовки працівників міліції.

До того ж, доволі перспективним напрямом міжнародного співробітництва ОВС України є налагодження та розвиток зв'язків із Міжнародною асоціацією шефів поліції, яка об'єднує у своєму складі понад 13 тис. керівників поліції з 85-ти країн світу. Взаємодія з цією організацією в питаннях удосконалення кадрового забезпечення ОВС опирається на її завдання: вдосконалення наукового забезпечення і якості поліцейської служби; впровадження у практику передових прийомів та методів управління поліцейськими органами; розвиток міжнародного співробітництва; обмін досвідом роботи; постійний контроль підвищення професійної майстерності працівників поліції, їх стимулювання відносно досягнення високих професійних стандартів тощо [11]. Форми реалізації цих завдань є досить різноманітними: розроблення та впровадження спеціальних програм для підготовки поліцейських і підвищення їх кваліфікації, проведення конференцій та семінарів для керівників поліцейських систем, розроблення кваліфікаційних вимог до правоохоронних органів, сучасних моделей управління тощо. Асоціація має статус консультативного органу ООН.

Накопичений досвід діяльності вищезгаданої Асоціації та інших, серед них і багатьох національних поліцейських асоціацій, переконує в доцільності створення таких професійних організацій, які би об'єднували працівників різних рангів у ОВС України.

Також важливе значення для вдосконалення кадрової роботи та професійної підготовки працівників ОВС України має створення у 1996 р. Української національної секції в складі Міжнародної поліцейської асоціації. Як відомо, Міжнародна поліцейська асоціація (МПА) – це незалежна неурядова організація, яка існує більше 50 років та об'єднує понад 300 тис. поліцейських із 64 країн світу, становлячи собою професійну організацію поліцейських, метою якої є розвиток дружніх стосунків між поліцейськими різних

країн, широке міжнародне співробітництво, підвищення загальноосвітнього та професійного рівня поліцейських, формування привабливого іміджу поліції в очах громадськості й громадян [12].

Практичною складовою співробітництва МВС України з Асоціацією є можливість підвищення рівня професійності працівників міліції за рахунок участі в програмі навчання та підготовки в інформаційно-освітньому центрі Асоціації «Замок Тішборі» (Німеччина). Також практикуються місцеві, регіональні та міжнародні зустрічі соціального й освітнього спрямувань. Представники поліції - члени асоціації, що підвищують свій освітній рівень за кордоном, отримують від Асоціації стипендію. Щороку для молодих працівників організуються семінари, недорогі подорожі за кордон, що дає можливість обмінятися з колегами досвідом, ознайомитися з поліцейським спорядженням, обладнанням.

Усі ці можливості розповсюджуються й на працівників ОВС України за умови їх членства в Асоціації. Створення у 1996 році Української національної секції в складі Міжнародної поліцейської асоціації уможливило виконання цієї умови. На цей час у її складі діють 25 регіональних відділень та осередків, які об'єднують близько 5 тисяч працівників правоохоронних органів, силових структур та добровільних помічників міліції [13, с. 38].

Враховуючи те, що наразі на службу до ОВС усе частіше вступають жінки, одним із засобів подальшої інтеграції ОВС України в міжнародне поліцейське співробітництво стала плідна співпраця з Європейською асоціацією жінок-поліцейських (ЄАП), створеною у 1989 р. на міжнародній конференції в Нідерландах. Прикладом того, що зазначений напрямок удосконалення кадрового забезпечення є перспективним, слід вважати те, що продовж останніх років жінки-працівники ОВС України брали участь у роботі кількох міжнародних конференцій ЄАП у статусі запрошених. Організація та діяльність жіночих організацій у межах ОВС сприяє підвищенню якості роботи жінок-працівників, обміну досвідом, налагодженню контактів з колегами із зарубіжних країн. Вони дають можливість більш цілеспрямовано, адресно ставити й розв'язувати питання забезпечення прав жінок та їх соціального захисту, питань сімейно-побутового характеру й багато інших [13, с. 39].

МВС України протягом усього періоду незалежного розвитку нашої держави активно розвивало зв'язки з правоохоронними органами різних країн, серед іншого й у напрямку вдосконалення роботи з кадрами. Прикладом інтенсивної та продуктивної співпраці МВС із правоохоронними органами різних країн є співробітництво з поліцією Баварії та землею Рейнланд-Пфальц (ФРН), яке розпочалося у 1993 р., здійснюється за посередництва та фінансового сприяння Фонду Ганса Зайделя і з 1996 р. відбувається в рамках міжвідомчого співробітництва МВС України та Державного міністерства внутрішніх справ Баварії. Однією з основних форм цього співробітництва у напрямку вдосконалення професійної підготовки кадрів стало проведення фахових поліцейських семінарів за участю провідних фахівців поліції Баварії та землі Рейнланд-Пфальц. У них беруть участь викладачі, слухачі й курсанти відомчих закладів освіти МВС України, практичні працівники органів внутрішніх справ та інших правоохоронних органів України. За сучасних умов успішно втілюється програма допомоги Європейського співтовариства країнам Східної Європи (у їх числі Україні) з підготовки кадрів для поліції [14].

Не менш важливим напрямом діяльності щодо підвищення ефективності кадрового забезпечення та професійної підготовки в діяльності ОВС є міжнародне співробітництво з навчальними закладами іноземних держав. Воно є одним із чинників, який сприяє зростанню фахового потенціалу науково-педагогічних працівників, розвитку навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення навчально-виховного процесу, поширенню авторитету вищих навчальних закладів МВС як в Україні, так і поза її межами. В сучасних умовах міжнародне співробітництво ВНЗ та НДУ МВС із навчальними закладами та правоохоронними органами іноземних держав організовано відповідно до вимог наказу МВС від 15.05.2007 за № 158 «Про організацію міжнародної діяльності органів внутрішніх справ України» [14].

Серед беззастережних здобутків поліцейської освіти в розвинених країнах слід назвати її високу технічну оснащеність, прикладність навчального процесу і наукових досліджень, навчання конкретної роботи, вироблення навичок і вмінь (часто доведених до автоматизму). Тут готують фахівців з конкретних напрямів діяльності, адаптованих до реальних умов. Це, безумовно, той стандарт, якого повинні прагнути ВНЗ МВС України [1, с. 133].

Виходячи з цього, основними формами співпраці з іноземними навчальними та науковими закладами, а також правоохоронними органами є участь представників ВНЗ та НДУ в міжнародних наукових заходах та програмах; направлення науково-педагогічних працівників, курсантів і слухачів на навчання і стажування до іноземних навчальних закладів та підрозділів правоохоронних органів; публікація «результатів» НД і ДКР науково-педагогічних працівників навчальних закладів у наукових виданнях інших держав; участь у міжнародних спортивних змаганнях, культурних заходах, соціальних акціях тощо [8, с. 9].

Як свідчить аналіз указанного напрямку діяльності, вищі навчальні заклади та науково-дослідні установи МВС налагодили постійну співпрацю з міжнародними організаціями, навчальними закладами та поліцейськими установами Австрії, Білорусі, Великобританії, Латвії, Молдови, Польщі, Російської Федерації, Федеративної Республіки Німеччини, Франції та інших держав (Академія управління МВС Росії, Всеросійський науково-дослідний інститут МВС Росії, Ростовський юридичний інститут МВС Росії, Волгоградська академія МВС Росії, Академія МВС Республіки Білорусь, Академія «Штефан чел Маре» Республіки Молдова, Академія поліції Латвії, Академія прав Литви, Фрайбурзький інститут порівняльного права ім. М. Планка, Лейденський університет та ін.).

Вищі навчальні заклади МВС активно співпрацюють із такими авторитетними міжнародними неурядовими організаціями як Асоціація вищих навчальних закладів МВС/поліції держав-учасниць СНД, Асоціація поліцейських європейських коледжів.

Особливо активно розвивається співробітництво у сфері підготовки кадрів з навчальними закладами держав-учасниць СНД. Діяльність МВС у сфері співпраці з навчальними закладами МВС держав-учасниць СНД здійснюється на підставі положень рішення Ради міністрів внутрішніх справ держав-учасниць СНД про активізацію взаємодії у сфері підготовки кадрів і підвищення кваліфікації, а також Положення про асоціацію МВС/Поліції держав-учасниць СНД. Проблемні питання у сфері підготовки і перепідготовки кадрів підлягають розгляду і розв'язанню в рамках зазначеної вище асоціації. Однією з форм реалізації завдань у зазначеній сфері є участь у нарадах керівників кадрових апаратів МВС держав-учасниць СНД. У рамках реалізації договорів про співробітництво між вищими навчальними закладами Міністерства внутрішніх справ України і відповідних міністерств держав-учасниць СНД ефективно функціонує інститут обміну досвідом зі здійснення освітянської діяльності та результатами наукових досліджень у сфері протидії злочинності, а також підвищення ефективності підготовки фахівців для правоохоронних органів.

Варто зазначити, що, вивчаючи зарубіжний досвід, наша країна одночасно надавала систематичну допомогу в підготовці кадрів правоохоронців іншим країнам, передусім країнам-учасницям СНД. Так, упродовж тільки 1992-1997 рр. вищими навчальними закладами МВС України було підготовлено понад 2 тис. фахівців для МВС зарубіжних країн, серед яких, насамперед, представники країн-учасниць СНД, а саме МВС Російської Федерації, Молдови, Киргизтану, Вірменії, Узбекистану. Натепер у Національній академії внутрішніх справ України на постійних засадах відбувається стажування представників Академії МВС Республіки Білорусь.

Принагідно зазначимо, що на додаток до країн так званого «близького зарубіжжя» та країн Західної Європи, плідно розвиваються відносини правоохоронних органів України з поліцією США. Прикладом цього є досвід реалізації проекту «Гармонія» у Львівському регіоні. Проект був розроблений та започаткований із ініціативи школи кримінального права Мічиганського університету США (поміж іншим, фінансове забезпечення проекту здійснює державний департамент США). Метою цього проекту є налагодження контактів між працівниками правоохоронних органів США та України, ознайомлення з їх практичною діяльністю, системою підготовки і перепідготовки фахівців, організації навчання курсантів і практичних працівників обох країн у відомчих навчальних закладах. Активними співвиконавцями цього проекту з боку України стали підрозділи міліції УМВС України у Львівській області й, зокрема, викладацький склад, курсанти та слухачі Львівського державного університету внутрішніх справ.

Ще одним прикладом упровадження у навчальний процес ВНЗ системи МВС України найліпших здобутків зарубіжного досвіду щодо підготовки фахівців із соціальної роботи став сумісний проект МВС України та університету De Montfort (Велика Британія), реалізований у межах Програми регіонального партнерства Фонду ноу-хау і фінансований Британською Радою. Назва проекту – «Навчання працівників органів внутрішніх справ соціальної роботи».

За своїми остаточними результатами проект розрахований на вдосконалення процесу навчання курсантів та слухачів навчальних закладів системи МВС України соціальної роботи і передусім за такими її напрямками як соціальна робота працівників ОВС із дітьми позбавленими батьківського нагляду, та соціальна робота працівників кадрових апаратів і керівників із персоналом ОВС.

Однією з об'єднавчих інституцій, яка надає допомогу правоохоронним органам України у підготовці кадрів, є Міжнародна правоохоронна академія в Будапешті (далі – ІЛЕА). Основною метою навчальної сесії в ІЛЕА є ознайомлення її учасників – офіцерів-правоохоронців інших держав – із новітньою практикою планування, організації та безпосереднього провадження боротьби з найбільш небезпечними кримінальними злочинами. Використання найбільш цінного і корисного з досвіду колег має сприяти підвищенню фахової кваліфікації правоохоронців, а головне, дає можливість безпосередньо ознайомитись із набутим досвідом правоохоронців США та Євросоюзу у сфері боротьби з транснаціональною організованою злочинністю, корупцією, контрабандною діяльністю, нелегальною імміграцією, трафіком наркотичних речовин, комп'ютерною злочинністю, торгівлею людьми, дитячою порнографією.

Набуває поширення практика проведення наукових заходів за участю іноземних працівників. Зазначені заходи спрямовані на вирішення актуальних проблем реформування органів внутрішніх справ України, боротьби зі злочинністю, незаконною міграцією, пошук шляхів їх розв'язання та механізму взаємодії, підготовки і навчання кадрів та підвищення їх кваліфікації.

Необхідно відзначити, що ВНЗ та НДУ МВС також співпрацюють із зарубіжними та міжнародними неурядовими організаціями. Серед таких організацій Фонд народонаселення ООН, Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ), Міжнародний комітет червоного хреста, Міжнародний благодійний фонд «Міжнародний альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», Американська асоціація юристів, Фонд Ганса Зайделя та ін. У рамках співпраці з неурядовими організаціями ВНЗ і НДУ МВС отримують гранти на розроблення наукових проектів, зокрема від Міжнародного фонду «Відродження», фонду «Freedom House», Фонду сприяння демократії Посольства США в Україні, Харківського центру з вивчення організованої злочинності спільно з Американським університетом у Вашингтоні тощо [15].

Співпраця ВНЗ МВС України з навчальними закладами та правоохоронними органами іноземних держав має і практичні результати. Прикладом цього слід вважати співпрацю Донецького юридичного інституту й поліції Баварії та Нюрнберзької школи поліції, початок якої покладено ще в лютому 1994 року. Результатом вивчення й узагальнення фахівцями Донецького юридичного інституту сучасного зарубіжного досвіду проведення тренінгової роботи з поліцейськими, а також аналізу психологічних закономірностей професійної діяльності працівників органів внутрішніх справ України стало створення в інституті 2002 року

Центру впровадження психотренінгових технологій. Із 2006 р. він отримав статус науково-дослідного центру (НДЦПТ). Його завданням є розроблення й упровадження в практику тренінгів різної спрямованості. На сьогодні в ньому пройшли навчання понад 2,5 тисячі осіб, серед яких психологи, керівники й працівники різних служб і підрозділів міліції, фахівці інших екстремальних видів діяльності, викладачі, курсанти [2]

Підсумовуючи, слід відзначити, що вдосконалення кадрових апаратів, регулювання умов служби, формування системи психологічного забезпечення службової діяльності, розвиток соціальної роботи, становлення системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів ОВС, розвиток міжнародного співробітництва, серед іншого і у сфері роботи з кадрами – все це та багато іншого, що започатковано за час незалежного розвитку України, свідчить про те, що питання кадрового складу ОВС, організації роботи з особовим складом піддано розгляду МВС України протягом усього зазначеного періоду як одне з головних завдань. Це був час пошуку не тільки шляхів удосконалення кадрової роботи, але й загалом визначення напрямів діяльності ОВС.

Дослідження основних напрямів міжнародної співпраці у галузі підготовки кадрів для органів внутрішніх справ України дозволяє висловити про необхідність розроблення та закріплення нових форм співпраці з міжнародними організаціями, навчальними закладами, науковими та поліцейськими установами іноземних держав, відносно подальшого впровадження у діяльність кадрових підрозділів, навчальний процес та науково-дослідницьку діяльність ВНЗ МВС України досвіду їх роботи, видання за результатами міжнародної співпраці навчально-методичних матеріалів, у яких висвітлювався би досвід боротьби зі злочинністю, форми та механізми взаємодії підрозділів МВС та правоохоронних органів інших держав, підготовки і навчання кадрів та підвищення їх кваліфікації.

Джерела та література:

1. Ануфрієв М. І. Вийтий заклад освіти МВС України : наук.-практ. посіб. / М. І. Ануфрієв, О. М. Бандурка, О. Н. Ярмаш. – Харків : Ун-т внутр. справ, 1999. – 369 с.
2. Бесчастний В. М. Міжнародний досвід у діяльності міліції України : [Електронний ресурс] / В. М. Бесчастний // Віче. – Режим доступу : <http://www.viche.info/journal/1780/>
3. Капшин В. В. Міжнародний досвід початкової підготовки поліцейських кадрів / В. В. Капшин // Кримський юридичний вісник. – 2010. – № 1. – Ч. 1. – 262 с.
4. Криворучко Л. С. Исследовательский анализ уровня профессиональной подготовки органов внутренних дел к действиям в экстремальных условиях (международный аспект) / Л. С. Криворучко // Административная и криминальная юстиция : сб. науч. статей Латвийской Академии полиции. – Рига, 2006. – № 2. – С. 48-51.
5. Криворучко Л. С. Міжнародна діяльність підрозділів спеціального призначення правоохоронних органів / Л. С. Криворучко // Європейські перспективи. – 2007. – № 1. – С. 50-55.
6. Леженіна О. І. Організаційно-правові засади участі органів внутрішніх справ України у міжнародній правоохоронній діяльності : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / О. І. Леженіна. – Х., 2004. – 20 с.
7. Олійник І. Л. Організаційно-правові засади взаємодії міліції (поліції) країн-учасниць СНД у боротьбі з правопорушеннями : автореф. дис. ... наук. ступ. канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / І. Л. Олійник. – Ірпінь, 2005. – 20 с.
8. Співак В. М. Глобалізація і міжнародне співробітництво / В. М. Співак // Вісник Академії управління МВС. – 2010. – № 1. – С. 6-15.
9. Звіт про оцінку правоохоронних органів України та процесу їхньої модернізації й реформування : PCRED/DGI/EXP (2006) 1969 / П. Леплі, Ф. Боше, Ж. Бурду. – Страсбург, 2006. – 41 с.
10. Основні завдання Робочого апарату Укрбюро Інтерполу : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mvs.gov.ua/>
11. Термінологічний словник з управління персоналом органів внутрішніх справ України / укл. Н. П. Матюхіна; за заг. ред. проф. О. М. Бандурки. – Харків : Ун-т внутр. справ, 2000. – 120 с.
12. Інформація ДЗГ та МД МВС України «Залучення працівників міліції до вивчення іноземних мов – один із пріоритетних напрямів діяльності Міжнародної Поліцейської Асоціації» : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mvs.gov.ua/>
13. Матюхіна Н. П. Управління персоналом органів внутрішніх справ України (теоретичні та прикладні аспекти) : монографія / Н. П. Матюхіна. – Харків : Вид-во Ун-ту внутр. справ, 1999. – 287 с.
14. Програми допомоги Європейського Союзу та співпраця України з ЄС. – К. : ТОВ «МЕКС», 2009. – 36 с.
15. Про організацію міжнародної діяльності органів внутрішніх справ України : Наказ МВС від 15.05.2007, № 158. – Поточний архів Донецького юридичного інституту.
16. Про міжнародну діяльність ВНЗ МВС у 2008 році : Доповідна записка ДОН України від 05.02. 2009. – Поточний архів Донецького юридичного інституту.